

Bemærkninger til lovforslaget

Nærværende lovforslag udspringer af utilfredshed med momsloven – officielt kaldet loven om almindelig omsætningsafgift – § 13, der foreskriver, at momsopgørelse skal omfatte de »leverancer«, der har fundet sted i den periode – typisk et kvartal – som opgørelsen vedrører.

Når der skal betales skat, skal der imidlertid penge på bordet. Det er derfor blodigt uretfærdigt obligatorisk at datere skattepligten for en indtægt til det tidspunkt, hvor indtægtens fødselsproces endnu ikke er længere fremme, end at den har fået karakter af udestående fordring. Først når pengene er betalt, opstår skattebetalingsevnen. Derfor skal de tvangsindlagte skatteopkrævere, de momspligtige, have en umiddelbar lovsikret ret til at vente med momsbetaling, til dette tidspunkt er indtrådt.

Indkomstskatteadministrationen var i årtier stort set overensstemmende hermed, men for et par slægtled siden fandt principrytteriets regnskabsteoretikere inden for skatteforvaltningen på, at indkomsterhvervelsen skulle være tilstrækkeligt materialiseret, når et tilgodehavende var opstået. Uanset om det var forfaldet eller ej – endsige om at det var betalt endnu.

Til trods for, at de centrale lovbestemmelser – statskattelovens §§ 4–6 – stadig består uændrede siden 15. maj 1903-udformningen, har dette accrualprincip nu fortrængt det oprindelige kasseprincip så kraftigt, at fremskridtspartiet – i al fald for nærværende – viger tilbage for at foreslå det ophævet på indkomstskattens område. Hele indkomstskattesystemet er blevet så uigennemsigtigt og forkvaklet, at man skal tænke sig om tre gange, før man flytter skelpæle, der kan vise sig at være bærende fundamenter.

Mere overskueligt er momsområdet, der fra sin rødkabinetfødsel i 1967 tankeløst overtog indkomstskatteperiodefordelingsprincippet, jfr. bl.a. Folketingstidende 1966–67, 2. samling, tillæg B sp. 234, 239 og 240 (cfr. Tillæg A, sp. 291–293 og 326–331) samt forhandlingerne sp. 2732, 2745, 2767, 2783 og 2889. I al fald efter at momsprocenten er blevet mere end fordoblet (fra 10 i 1967 til 22 siden lov nr. 219 af 4. juni 1980), har denne

skat – som jo modsat indkomstskatten stort set er skat på bruttoindtjening – trukket mangfoldige små næringsdrivende ud i betalingsstandsning, fordi de skulle betale moms af penge, som endnu ikke var kommet i kassen. Det har alene virket som sennep i såret, at de så på den anden side under deres konkursragnarok måske kunne trække beløbet fra igen, fordi vedkommende kunde aldrig betalte.

Ved nærværende lovforslag foreslås, at staten må vente med sine moms penge, til den næringsdrivende selv har fået betaling.

Men livet er mangfoldigt: Specielt større firmaer med EDB-»rationalisering« af deres bogholderier kan være direkte interesserede i, at indkomstskatteopgørelsen og momsregnskab følges ad. Måske har man over lange perioder større gæld på momsregnskabet end udestående tilgodehavender. Andre hensyn kan også tænkes for, at man bliver stående ved det nuværende. Derfor foreslås det, at nyordningen ikke skal være nogen tvang for nogen som helst. Et firma kan vælge at blive ved den nuværende ordning, og et nystartet firma kan vælge mellem principperne.

Statens rimelige fiskale interesse er blot, at det enkelte foretagende ikke skifter rundt og bruger ét princip det ene kvartal og et andet det næste. Et en gang valgt princip skal følges. Skal man gå over til noget andet, skal der i al fald være en nøje opgørelse, så intet momsbeløb smutter ud og aldrig bliver afregnet.

Nærværende forslag er af forslagsstillerne ønsket stillet som et selvstændigt lovforslag og ikke som forslag om ændring af lov om almindelig omsætningsafgift. Det skyldes for det første, at forslagsstillerne har ønsket daglig tale i lovsproget fremfor den kancellistil, der præger loven om almindelig omsætningsafgift. Men dernæst har det også spillet ind, at fremskridtspartiet har benyttet sig af sin suveræne ret i henhold til grundlovens § 41, stk. 1, til selv at udforme sit lovforslag, som det passer fremskridtspartiet, til i stedet at foreslå en ny selvstændig lov og ikke blot en ændring i den gældende lov. Denne fremgangsmåde bliver anta-